

*Δελφολοημένο χωράφι (ἀγρός, ἐν τῷ ὁποίῳ οἱ σπαρέντες κόκκοι ἀναβλαστήσαντες παρήγαγον περισσότερα τοῦ ἐνὸς στελέχῃ) Κύθν. Συνών. ἀδερφοκλωνῶ, ἀδερφώνω.

ἀδερφομαχαιρεῖα ἡ, Ἡπ. Ρόδ. κ. ἀ. ἀδερφομαχαιρεῖα Κέρκ. (Ἀργυρεῖα.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀδερφός καὶ μαχαιρεῖα.

Ἡ πληγὴ ἡ διὰ μαχαίρας προξενηθεῖσα ὑπὸ ἀδελφοῦ εἰς ἀδελφὸν θεωρουμένη κατὰ τὰς λαϊκὰς δοξασίας ὡς λίαν σοβαρὰ καὶ δυσκόλως θεραπευομένη ἐνθ' ἀν.: Ἄσμι.

Πολλοὺς γιγαῖδες ἔγχανα, μαχαιοσκοτωμένους, σὰν τὴν ἀδερφομαχαιρεῖα ἐν εἶδα ὁ καμένος Ρόδ.

Ἐγὼ ἂν γιάτρεψα πολλοὺς, Τούρκους, γιαντισαραίους, αὐτὴ ἔναι ἀδερφομαχαιρεῖα καὶ γιατρεμοὺς δὲν ἔχει Ἀργυρεῖα.

Κε ἂν εἶν' ἀδερφομαχαιρεῖα, ἐγὼ δὲν τὴν γιατρεύω

Ἡπ. Πβ. ἀδερφοβάρεμα, *ἀδερφοσπαθοκονταρεμός, ἀδερφοστιλεττεῖα, ἀδερφοχαντζαρεῖα, ἀδερφοχτύπημα, ἀδερφοχτυπημεῖα.

ἀδερφομέρτικο τό, ἀμάρτ. ἀδερφονμέρτ'κον Ἱμβρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀδερφός καὶ μερτικό.

Τὸ μερίδιον ἐκάστου ἀδελφοῦ τὸ ἐκ κληρονομικῆς περιουσίας προερχόμενον: Τοῦτον τοῦ χωράφ' εἶναι δὴ ἀδερφονμέρτ'κα. Συνών. ἀδερφαῖτο 5, ἀδερφομοιράδι, ἀδερφομοίρι 1.

ἀδερφομίταρα τά, ἀδελφομίταρα Πόντ. (Κερασ. κ. ἀ.) ἀδερφομίταρα Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀδερφός καὶ μιτάρι.

1) Τὰ δύο νήματα τὰ διὰ τοῦ ἄμματος ἐκατέρου τῶν μίτων, ἐμπροσθίου καὶ ὀπισθίου, διελθόντα, ὅρ. ὕφαντουργικός Πόντ. (Κερασ. κ. ἀ.) 2) Τὰ τέσσαρα μιτάρια, διὰ τῶν ὁποίων ὑφαίνονται χονδρὰ ὑφάσματα Πελοπν. (Λακων.): Ξεδερδεύομε τ' ἀδερφομίταρα (τὰ καθαρίζομεν, διότι ἐγέμισαν ἀπὸ χνούδι) || Ἄσμι.

Ἐ τὸν ἀργαλειὸ ποῦ κἀθετα ὁ Χάρως σαῖττενεῖ τὴ γόρη τὴν πεδάμορφη, τὴ μοσκαναθρεμμένη, ποῦ ἔργο της εἶν' ὁ ἀργαλειὸς καὶ τ' ἀσημένια χτένια καὶ τὰ ἀδερφομίταρά τ'ς ἡ μόνη της κουβέδα.

ἀδερφομοιράδι τό, Ἀθῆν. κ. ἀ. ἀδερφομεράδι Λεξ. Βλαστ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀδερφομοίρι.

Τὸ ἐκ τῆς πατρικῆς κληρονομίας μερίδιον ἀκινήτου περιουσίας ἐκάστου τῶν ἀδελφῶν Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀδερφομέρτικο.

ἀδερφομοιράζω, ἀδελφομοιράζω Σῦρ. ἀδερφομοιράζω Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Σῦρ. ἀδερφομεράζω Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀδερφός καὶ τοῦ ρ. μοιράζω, παρ' ὁ καὶ μεράζω.

1) Μετβ. δίδω εἰς ἕκαστον ἀδελφὸν τὸ ἐκ τῆς κληρονομικῆς περιουσίας μερίδιον Σῦρ. 2) Ἀμτβ. μοιράζομαι μετὰ τῶν ἀδελφῶν τὴν κληρονομικὴν περιουσίαν Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπν. (Μάν.) Σῦρ.: Ἀδερφομοίρασαν αὐτοὶ Σῦρ. Οἱ δεῖνα σήμερ' ἀδερφομεράζοννε Μάν.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

ἀδερφομοιρασιῶ ἡ, Σῦρ. Τῆν. κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀδερφομοιράζω.

Ἡ μεταξὺ ἀδελφῶν διανομὴ τῆς κληρονομικῆς περιουσίας ἐνθ' ἀν.: Ἀπάνω ἔς τὴν ἀδερφομοιρασιῶ μαλώσανε Σῦρ. Τῆν.

ἀδερφομοίρασμα τό, ἀμάρτ. ἀδελφομοίρασμα Λεξ. Κομ. ἀδερφονμοίρασμα Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀδερφομοιράζω. Τὸ ἀδελφομοίρασμα καὶ παρὰ Σομ.

1) Ἡ μεταξὺ ἀδελφῶν διανομὴ τῆς κληρονομικῆς περιουσίας Θράκ. (Ἀδριανούπ.) 2) Τὸ μερίδιον τὸ προελθὸν ἐκ τῆς μεταξὺ ἀδελφῶν διανομῆς τῆς κληρονομικῆς περιουσίας Θράκ. (Ἀδριανούπ.): Αὐτὸ τοῦ κουπάδ' εἶναι ἀδερφονμοίρασμα Ἀδριανούπ.

ἀδερφομοίρι τό, ἀδελφομοίρ' Πόντ. (Σάντ.) ἀδερφομοίριν Κύπρ. ἀδερφομοίρι Ἀστνπ. Ζάκ. Ἡπ. Κάλυμν. Κάρπ. Κεφαλλ. Κρήτ. Κύθν. Νάξ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Λακων.) Σύμ. Σῦρ. Χίος κ. ἀ. ἀδερφομοίριν Κύπρ. ἀδερφονμοίρ' Ἡπ. Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν.) Λέσβ. Λῆμν. Μακεδ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἀ. ἀδερφομοίρι Κύθηρ. Προπ. (Κύζ.) ἀδερφομέρι Πελοπν. (Λακων. Μάν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀδερφός καὶ μοιρί. Ἡ λ. καὶ παρὰ Γύπαρ. πρᾶξ. Α. στ. 374 (ἐκδ. ΚΣάθα). Ὁ τύπ. ἀδερφομέρι ἀναλογικ. πρὸς τὸ μερίδιο-μερτικό. Πβ. ἀδερφομέρτικο.

1) Τὸ ἐκ κληρονομικῆς περιουσίας μερίδιον ἀκινήτου κτήματος ἐκάστου τῶν ἀδελφῶν Ζάκ. Ἡπ. Θράκ. (Αἰν.) Κεφαλλ. Κύθηρ. Κύθν. Λέσβ. Μακεδ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Λακων. Μάν.) Πόντ. (Σάντ.) Προπ. (Κύζ.) Σῦρ. Χίος κ. ἀ.: Τὰ χωράφια αὐτὰ εἶναι ἴσα, γιὰτὶ ἦσαν ἀδερφομοίρια Καλάβρυτ. Ἐ τὸ δικό μου ἀδερφομέρι δὲ θέλω νὰ πατῶς Μάν. Πέντε ἀδερφομοίρια ἐγινήκανε τὰ χωράφια τοῦ δεῖνα Χίος Ἐπούλησε τ' ἀδερφομοίρι του αὐτόθι. Συνών. ἀδερφαῖτο 5, ἀδερφομέρτικο, ἀδερφομοιράδι. 2) Τὸ ἐκ κληρονομικῆς περιουσίας ἀκίνητον κτῆμα τὸ νεμόμενον ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ ἀδελφῶν Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Κύπρ. Λῆμν. Πελοπν. (Λακων. Μάν.) Σύμ. Χίος κ. ἀ.: Τοῦτον τοῦ χωράφ' εἶναι ἀδερφομοίρ' Ἀδριανούπ. Τίνος ἐν' τοῦτον τὸ ἀμπέλι; — Ἐν' ἀδερφομοίριν Κύπρ. Τὸ σπῖτι ἦτανε ἀδερφομοίρι καὶ τὸ χωρίσανε Κεφαλλ. 3) Τὸ ἐκ κληρονομικῆς περιουσίας μερίδιον τοῦ νεωτέρου ἀδελφοῦ Ἀστνπ. Κάλυμν. Κάρπ. Κύθν. Σύμ. 4) Ἡ μεταξὺ ἀδελφῶν ἴση διανομὴ κληρονομικῆς περιουσίας Κεφαλλ. Κρήτ.: Τὰ παιδιὰ τοῦ δεῖνα θὰ κάμουνε ἀδερφομοίρι Κεφαλλ. Διὰ τρεῖς χιλιάδες πρόβατα ἔς τὸ μερτικό μου ἐπῆρα ἀπὸ τ' ἀδερφομοίρι Κρήτ.

5) Τὸ κληρονομικῶ δικαίω ἀπὸ ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς μερίδιον Ἡπ. Κάρπ.

Πβ. γεροντομοίρι.

ἀδερφονύφη ἡ, ἀμάρτ. ἀδερφονύφ' Ἡπ. (Λογκιάδ.) ἀδερφόνυφ' Ἡπ. (Λογκιάδ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀδερφός καὶ νύφη.

Ἡ σύζυγος τοῦ ἀδελφοῦ. Συνών. νύφη. Πβ. ἀνιψιονύφη, ξαδερφονύφη.

ἀδερφοξαδέρφια τά, Ἀνδρ. Ἡπ. Κρήτ. Πελοπν. (Ἀργ.) Σῦρ. ἀδερφοξάδερφα Κεφαλλ. Νάξ. Πελοπν. (Μάν. κ. ἀ.) Σῦρ. ἀδερφοξάδερφα Κεφαλλ. ἀδερφαξάδερφα Νάξ. ἀδερφονξάδερφα Στερελλ. (Τριχων.) ἀδερ-

φοξάδερφοι οί, Σῦρ. ἀδερφοξάδερφος ό, Κρήτ. Πελοπν. (Κορινθ.) ἀδιρφουξάδιρφους Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

Ἐκ τῶν οὖς. ἀδέρφια καὶ ξαδέρφια πληθ. τοῦ ἀδέρφι καὶ ξαδέρφι.

1) Οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἐξάδελφοι ὁμοῦ Ἄνδρ. Ἡπ. Κεφαλλ. Κρήτ. Νάξ. Πελοπν. (Ἄργ. Μάν. κ. ἄ.) Στερελλ. (Τριχων.) Σῦρ. κ. ἄ.: *Αὐτοὶ ὅλοι ποῦ βλέπεις εἶναι ἀδερφοξάδερφα Σῦρ. Τὸν ξουμουλουγήθηκι 'ς τ' ἀδιρφουξάδιρφά του (ἐκ παραδ.) Τριχων. || Ἄσμ.*

Σὰ θές, κυρά, νὰ μὴ περνῶ ἀπὸ τὴ γειτονιά σου, βάλε νὰ μὲ σκοτώσουνε τ' ἀδερφοξάδερφά σου Μάν.

Λάβ' ἢ νύφη κ' ἢ γενεά τση καὶ τ' ἀδερφοξάδερφά τση

Κεφαλλ. 2) Ἐνικ., πλησιέστατος συγγενής, συνήθως εἰρων. προκειμένου περὶ σχέσεων, ἐξ ὧν πηγάζουν ὑπόνοιαι Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Κρήτ. Πελοπν. (Κορινθ.): *Ἀδερφοξάδερφο τὸν ἔεις, μωρή, καὶ τὸνε βάνεις μέσα; Κρήτ. Πβ. ξάδερφος.*

ἀδερφοπαίδι τό, ἀδελφοπαίδιν Πόντ. (Κερασ.) ἀδελφοπαῖδ' Πόντ. (Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) ἀδερφοπαίδι Κρήτ. Πελοπν. (Τριφυλ.) ἀδιρφουπαῖδ' Θράκ. (Ἀδριανούπ. κ. ἄ.) Πληθ. ἀδερφόπαιδα Πελοπν. (Μεσσ.)

Ἐκ τῶν οὖς. ἀδερφός καὶ παιδί. Πβ. μεταγν. οὖς. ἀδελφόπαις.

1) Τὸ τέκνον τοῦ ἀδελφοῦ ἢ τῆς ἀδελφῆς, ἀνεψιός, ἀρχ. ἀδελφιδούς Πόντ. (Κερασ.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀδερφιδερός. 2) Πληθ., οἱ πρῶτοι ἐξάδελφοι, τὰ τέκνα τῶν ἀδελφῶν ἐν σχέσει πρὸς ἄλληλα Θράκ. (Ἀδριανούπ. κ. ἄ.) Κρήτ. Πελοπν. (Μεσσ.) Πόντ. (Κερασ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.): *Ἐγὼ τδ' εἰς ἀδελφοπαῖδά εἴμεστηνε Ὁφ. Σπανιώτερον ἐν τῷ ἐνικ. ὁ πρῶτος ἐξάδελφος Πόντ. (Σάντ.) Πβ. ἀδερφοκόριτσο 2.*

ἀδερφοποιτός ό, ἀδελφοποιτός Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Σκίαθ. ἀδερφοποιτός Ἡπ. Ἰων. (Σόκ.) Κεφαλλ. Κρήτ. Παξ. Πελοπν. (Τρίκκ. Λακων.) ἀδερφοποιτός Παξ. ἀδερφοποιτός Ἡπ. ἀδερφοποιτός Θεσσ. (Ἀλμυρ.) ἀδερφοποιτός Κρήτ. (Βιάνν.) ἀδερφοποιτός Κρήτ. ἀδιρφουποιτός Ἡπ. (Ζαγόρ. Ἰωάνν.) Θεσσ. (Ζαγόρ. κ. ἄ.) Μακεδ. (Ἀνασελ. κ. ἄ.) ἀδιρφουποιτός Μακεδ. (Σισάν. κ. ἄ.) ἀδιρφουποιτός Σάμ. ἀδιρφουποιτός Θράκ. (Μάδυτ.) ἀδιρφουποιτός Β.Εὔβ. ἀδιρφουποιτός Θεσσ. (Πήλ.) ἀδιρφουποιτός Θράκ. ἀδερφοποιτός Κάρπ. Κάσ. Κύπρ. ἀδερφοποιτός Λυκ. (Λιβύσσ.) ἄδερφοποιτός Νάξ. Θηλ. ἀδιρφουπιτέδα Ἡπ. (Ζαγόρ.) ἀδιρφουπιτίνα Εὔβ. (Χαλκ.)

Ἐκ τοῦ μεσν. οὖς. ἀδελφοποιητός. Ὁ τύπ. ἀδελφοποιτός καὶ ἐν Χρον. Μορ. Η 3936 (ἔκδ. JSchmitt) «τότε σὲ κάμνει σύντεκνον ἢ ἀδελφοποιτόν του». Ὁ τύπ. ἀδερφοποιτός ἐκ τοῦ ἀδερφοποιτός κατ' ἀνομ. Πβ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 22 (1910) 208.

1) Ὁ διὰ θρησκευτικῆς τελετῆς συνδεόμενος πρὸς ἄλλον δι' ἱερᾶς καὶ ἀρρήκτου φιλίας ἐπισφραγιζομένης δι' ἐνόρκου ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου διαβεβαιώσεως τῶν ἀδελφοποιουμένων, ὅτι θὰ βοηθοῦν ἀλλήλους ἐν πολέμῳ καὶ ἐν κινδύνῳ καὶ θὰ δεικνύουν καθ' ὅλον αὐτῶν τὸν βίον ἀδελφικὴν ἀγάπην καὶ ἀμοιβαίαν πίστιν, ἀφοσίωσιν καὶ προστασίαν. Ἡ ἀδελφοποιία ἐτελεῖτο συνήθως, παρούσης ἐνίστε καὶ μικρᾶς παρθένου, διὰ τῆς ὑπὸ τῶν ἀδελφοποιουμένων ἀνταλλαγῆς τῶν ἑαυτῶν ὄπλων ἢ τῶν

χιτώνων ἢ διὰ τῆς ἀναμείξεως τοῦ ἑαυτῶν αἵματος (δι' ἀμυχῆς γινομένης εἰς τι μέρος τοῦ σώματος) καὶ δι' ἀσπασμοῦ ἀλλήλων ἀπαγγελλόντων τὴν ἐξῆς φράσιν: «Ἡ ζωὴ σου εἶναι ζωὴ μου καὶ ἡ ψυχὴ σου ψυχὴ μου». (πλείονα ἰδ. παρὰ ΚΡάλλη ἐν Ἐπιστ. Ἐπετ. Πανεπ. 3 (1906/7) 293 κέξ. Ἰδ. καὶ Μ. Ἐγκυκλ. ἐν λ. ἀδελφοποιία) πολλαχ.: Ἄσμ.

Ἦ τὸν αἰ - Γεώργι δῆκανε νὰ κάμουν ὀμιλία καὶ ἀδερφοποιτοὶ γιγῆκανε μέσα 'ς τὴν ἐκκλησίαν Κρήτ.

Βούνηθα μου, σκύλλ' ἀδερφοποιτέ, καὶ ὁ Τοῦρκος θὰ μὲ φάη αὐτόθι.

Τὸν εἶχα ἀδερφοποιτό, τὸν εἶχα πρῶτο φίλο

Ἡπ. Συνών. βλάμης, μπράτιμος, σταυραδέρφι, σταυραδερός. Πβ. ἀδαμασίτσα. 2) Φίλος λίαν στενός ὡς ἀδελφός Θράκ. (Μάδυτ.) Κάσ. Κρήτ. Νάξ. Παξ. κ. ἄ.: *Εἶναι οἱ δυὸ τους ἀδερφοποιτοὶ Κεφαλλ. Γνωριστήκανε 'ς τὴν ξενιτειὰ καὶ γιγῆκανε ἀδερφοποιτοὶ Παξ. Οἱ δασκάλ' δὲν πρέπ' νὰ μαλώνουν, γιατί εἶναι ἀδριφουπιτοὶ Μάδυτ. Ἡ, ἀδερφοποιτέ! (προσφώνησις πρὸς γνωστὸν καὶ οἰκεῖον) Κεφαλλ. Ἡ, ἀδερφοποιτέ! (προσφώνησις φιλικὴ πρὸς ἄγνωστον) Κρήτ. Συνών. βλάμης, σταυραδέρφι. Πβ. ἀδερφός, ἀνθρωποιτός, κουμπάρος, φίλος. || Ἄσμ.*

Ἡβγήκε κ' ἐχαιρέτησε ἄδερφοποιτοὶ καὶ ξένοι

Νάξ. β) Ὁ ἔχων τὸν αὐτὸν χαρακτήρα, τὰ αὐτὰ φυσικά γνωρίσματα πρὸς τινα ἄλλον Θεσσ. (Ἀλμυρ.): *Ὅπως ἐγὼ λυποῦμαι νὰ ξοδέψω, εἶσι καὶ ἡ δασκάλα σου, παιδί μου, εἶναι ἀδερφοποιτή μου.* 3) Ὁ ἄγνωστος, ὃν συναντῶσα ἢ στεῖρα γυνὴ ἢ τῆς ὁποίας τὰ τέκνα ἀποθνήσκουν, ἐναγκαλίζεται καὶ μεταβαίνει μετ' αὐτοῦ νὰ ἀκούσῃ εὐχὴν τοῦ ἱερέως ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ ἀποκτήσῃ τέκνα ἢ νὰ μὴ ἀποθνήσκουν τὰ ὑπ' αὐτῆς γεννώμενα Κάρπ. 4) Φίλος ἢ συγγενὴς τοῦ γαμβροῦ ἢ τῆς νύμφης κατὰ τὴν τελετὴν τοῦ γάμου ἱστάμενος παρὰ τοὺς νυμφίους καὶ συνοδεύων τὸν γαμβρόν, παρὰνυμφος Εὔβ. (Χαλκ.) Ἡπ. (Ζαγόρ.) Θεσσ. (Ζαγόρ. κ. ἄ.) Ἰων. (Σόκ.) κ. ἄ.: *Θανὰ εἴμ' ἀδιρφουπιτός 'ς τὴν χαρά σ' Ζαγόρ. || Ἄσμ.*

Καὶ σσεῖτ καὶ τὰ φτερούγια της | καὶ πέφτουν τὰ λουλούδια της, ποῦ τὰ μαζώνουν ἄρχοντες | καὶ κάνουν τὸ ροδόσταμο καὶ ραίνουν νύφη καὶ γαμπρό, | κουμπάρο καὶ ἀδερφοποιτό

Σόκ. Συνών. βλάμης, μπράτιμος, παραγαμπρός.

β) Θηλ., κόρη μικρά, ἥτις κατὰ τὴν μετάβασιν τῆς νύμφης ἐκ τῆς πατρικῆς εἰς τὴν συζυγικὴν ἐστὶν προπορεύεται αὐτῆς κρατοῦσα κλάδον ἐστεφανωμένον δι' ἐρίων ἢ μετὰξῆς Μακεδ. (Σισάν.) γ) Θηλ. πληθ., νεάνιδες ζυμώνουσαι τὴν ζύμην πρὸ τοῦ γάμου πρὸς κατασκευὴν μεγάλου ἄρτου λεγομένου *μπογάτσα*, ὅστις μετ' ἄλλων δώρων στέλλεται εἰς τὴν νύμφην Μακεδ. (Ἀνασελ.) δ) Ἄρρεν παιδίον κοσκινίζον τὸ διὰ τὰ προζύμια τοῦ γάμου ἀναγκαιοῦν ἄλευρον Μακεδ. (Ἀνασελ.) ε) Πληθ., οἱ τιμητικῶς ὑπηρετοῦντες κατὰ τὸν γάμον, δηλ. κομίζοντες φαγητὰ εἰς τοὺς κεκλημένους, φροντίζοντες περὶ τῆς ἐκ συγγενικῶν οἰκῶν προμηθείας τῶν διὰ τὸν γάμον ἀναγκαιοῦντων σκευῶν καὶ ἐπίπλων κττ. Ἡπ. (Ζαγόρ.)

ἀδερφοποιτοσύνη ἡ, ἀμάρτ. ἀδερφοποιτοσύνη Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὖς. ἀδερφοποιτός.

1) Ἀδελφοποιία: *Αὐτοὶ εἶχαν ἀδερφοποιτοσύνη.* 2) Φιλία στενὴ, ἀδελφική.

